

Sygn. akt I ACa 243/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier (spr.)
Sędziowie :	SA Zofia Kawińska-Szwed SA Elżbieta Karpeta
Protokolant :	Agnieszka Szymocha

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2017 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa D. B.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 22 listopada 2016 r., sygn. akt I C 236/15

1) oddala apelację;

2) zasądza od powódki na rzecz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej 4 050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego;

3) przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Częstochowie) na rzecz adwokata P. K. 3 321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych w tym 621 (sześćset dwadzieścia jeden) złotych podatku od towarów i usług, z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Elżbieta Karpeta	SSA Roman Sugier	SSA Zofia Kawińska-Szwed
----------------------	------------------	--------------------------

Sygn. akt I ACa 243/17

UZASADNIENIE

Powódka ostatecznie domagała się zasądzenia od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w (...) na jej rzecz kwoty 100.000 złotych tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną jej przez komornika sądowego działającego przy tym sądzie.

Zdaniem powódki wielkość tej szkody wynosi około 4.000.000 złotych a żądanie pozwu dotyczy częściowego naprawienia doznanej szkody.

Bezprawność działania komornika, za którego odpowiedzialność ponosi pozwany, zdaniem powódki polegała na tym, że prowadząc postępowanie egzekucyjne w stosunku do jej nieruchomości wartej około 1.700.000 złotych dokonał oszacowania tego majątku na kwotę 552.000 złotych zamierzając go zbyć w toku postępowania egzekucyjnego za zaniżoną kwotę.

Jako podstawę prawną roszczenia powódka wskazała przepis art. 23 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Pozwany, reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu.

Pozwany podniósł, że powódka nie wykazała na czym polegała bezprawność działania komornika. Kwestionując opis i oszacowanie nieruchomości zajętej przez komornika powódka miała możliwość wystąpienia ze skargą na tą czynność komornika do sądu, co też uczyniła.

Mimo wymogu wynikającego z przepisów art. 6 kc i 232 kpc powódka nie wykazała przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, szkody ani związku przyczynowego między działaniem komornika a ewentualną szkodą.

Wyrokiem z dnia 22 listopada 2016 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo i orzekł o wynagrodzeniu pełnomocnika powódki za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną z urzędu.

Wyrok Sądu Okręgowego zapadł po ustaleniu przez ten Sąd, że w 2012 r. na skutek wniosku wierzyciela syna powódki D. B. zostało przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) J. L. wszczęte postępowanie egzekucyjne w stosunku do nieruchomości powódki, położonej w G., na hipotecę której to nieruchomości ustanowiono zabezpieczenie spłaty długu. Później postępowaniem egzekucyjnym objęto też dług powódki.

Dłużnicy zostali wezwani do zapłaty długu pod rygorem przystąpienia do opisu oszacowania nieruchomości.

Wobec braku zapłaty, komornik na wniosek wierzyciela w 2012 r. przystąpił do opisu i oszacowania nieruchomości. Dokonano tego faktycznie 11 czerwca 2014 r.

Oszacowania nieruchomości na zlecenie komornika dokonał powołany biegły M. P.. Wartość nieruchomości wraz z zabudowaniami oszacował on na 552.000 złotych. Powódka złożyła do akt postępowania komorniczego Km 1829/2012 operat innego biegłego J. P., który sporządził operat szacunkowy tej nieruchomości 14 stycznia 2008 r.

W dniu 18 czerwca 2014 r. powódka wniosła do Sądu Rejonowego w (...) skargę na czynność komornika dotyczącą opisu i oszacowania nieruchomości.

Postanowieniem z dnia 12 października 2015 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I Co 834/14 Sąd Rejonowy w (...) odrzucił tę skargę ze względu na nieuiszczenie przez powódkę wymaganej opłaty od skargi.

Mając na względzie powyższe ustalenia Sąd Okręgowy w motywach zaskarżonego wyroku podał, że zgodnie z przepisem art. 23 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkodę

wyrządzoną przez bezprawne działanie lub zaniechanie komornika lub jego zastępcy, skutkujące wywołaniem szkody, uzależniona jest od wykazania bezprawności działania komornika w toku postępowania egzekucyjnego.

Wykazanie bezprawności zgodnie z art. 6 kc obciąża powódkę. Powódka nie wykazała aby działanie komornika związane z dokonaniem opisu i oszacowaniem nieruchomości sprzeczne było z prawem. Brak też podstaw do uznania, że pozwany Skarb Państwa winien wydać zarządzenia dotyczące zmiany postępowania komornika w toku postępowania egzekucyjnego na mocy art. 759 § 2 kpc.

Powódka nie podjęła inicjatywy dowodowej zmierzającej do wykazania, że zaniżono wartość oszacowanej nieruchomości. Mimo wezwania nie stawiała się też w celu przesłuchania w charakterze strony. W związku z tym Sąd uznał powództwo za bezzasadne odstępując od badania dalszych przesłanek odpowiedzialności pozwanego skoro działania komornika i sądu nie były bezprawne.

Wyrok został zaskarżony apelacją przez powódkę w całości.

Skarżąca zarzuciła sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranych dowodów polegająca na błędnym ustaleniu, że działanie komornika nie było bezprawne. Zarzuciła też nierozpoznanie istoty sprawy poprzez zaniechanie badania dalszych przesłanek odpowiedzialności pozwanego i związku przyczynowego między tą szkodą a działaniem komornika.

Pozwany wnosił o oddalenie apelacji i o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego przytaczając argumentację świadczącą o trafności zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył co następuje:

Apelacja powódki nie jest zasadna.

Zgodnie z wnioskiem powódki zawartym w piśmie procesowym z dnia 19 sierpnia 2017 r. Sąd odwoławczy dopuścił i przeprowadził dowody w postaci umowy najmu nieruchomości powódki położonej w G., którą powódka zawarła 13 maja 2014 r. z D. S. i tzw. użyczenia hipoteki, treści oświadczenia powódki z 9.06.2014 r. i 29.06.2014 r. oraz oświadczenia bez daty znajdującego się na k. 91 akt sprawy i k. 92, protokołu przejęcia przez najemcę nieruchomości z 28.06.2014 r., protokołu z dnia 13.09.2014 r., z dnia 27.09.2014 r. i oświadczenia z 28.04.2015 r. na okoliczność treści tych dokumentów oraz dla ustalenia czy powódka doznała szkody majątkowej w związku z bezprawnym działaniem komornika.

Analiza zebranych dowodów w ocenie Sądu Apelacyjnego nie daje podstaw do uznania, że utracenie przez powódkę pożytków z najmu nieruchomości jest wynikiem bezprawnego działania komornika.

Trafnie Sąd Okręgowy stwierdził, że powódka nie wykazała, że w trakcie opisu i oszacowania doszło do zniżenia wartości nieruchomości, co do której skierowano egzekucję. Niewystarczającym w tym zakresie jest powołanie się na oszacowanie innego biegłego z 2008 r.

Brak bowiem podstaw do ustaleń co do tego jaki był stan nieruchomości w 2008 r. i 2014 r. oraz ustalenia, że oszacowanie z 2008 r. było trafne a to z 2014 r. wadliwie zaniżone. Fakt, iż najemca odstąpił od umowy ze względu na różnice szacunków nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z działaniem komornika, skoro strony istotne warunki umowy najmu poczyniły w oparciu o operat szacunkowy sporządzony 6 lat przed zawarciem tej umowy.

Ponadto opis i oszacowanie możliwości miało miejsce po zajęciu nieruchomości przez komornika, co zostało ujawnione w księdze wieczystej przez wpis do księgi wieczystej informacji o wszczęciu egzekucji. Zgodnie z przepisem art. 299 i nast. kpc winno skutkować to uiszczeniem umówionego czynszu do rąk komornika, a nie na rzecz osób trzecich.

Oznacza to, że umowa zawarta przez powódkę z D. S. w toku postępowania egzekucyjnego w istocie miała na celu obejście przepisów dotyczących skutków zajęcia nieruchomości i jej postanowienia co do tego, kto ma otrzymać świadczenie z tytułu najmu zgodnie z przepisem art. 58 kc należy uznać za nieważne.

Brak jest nie tylko bezprawności działania komornika ale także związku przyczynowego między utratą przez powódkę pożytków z czynszu a prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym.

Chybiony jest więc zarzut, że istota sprawy nie została rozpoznana.

Dlatego apelacja została oddalona na mocy art. 385 kpc.

O kosztach na rzecz strony pozwanej orzeczono na mocy art. 98 kpc.

SSA Elżbieta Karpeta	SSA Roman Sugier	SSA Zofia Kawińska-Szwed
----------------------	------------------	--------------------------